

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones De Matrimonio

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Index Argumentorum Decisionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94595](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94595)

AUCTORIS AD VENERANDUM
CLERUM PATAVINUM
ATQUE
STUDIOSOS LECTORES
PARENÆSIS.

EN, Venerandi Animarum Pastores, ac amplissima hujus Diœcesis Patavina Confessarii, ceterique Studiosi omnes, novam, quam enititur, post unius Anni curriculum, calamus meus Prolem; DECISIONES scilicet DE MATRIMONIO, Opus è præcipuis studiis Vestris, iisdem dum ego præessem, collectum, atque compactum. Jure vocabo istud BENIAMIN, idest in senectute gentium, charissimum, ac eximius præditum qualitatibus, quibus adornatum ipsum Vobis exhibeo, atque diligendum fore ab omnibus valde confido. Utique, inter ceteras meas DECISIONES, has Utiliores, ac, Gratiores autumo: in eis enim, solita brevitate, ac claritudine servata, quidquid egregius ille Doctor THOMAS SANCHEZ se per multos annos, ac assiduis laboribus, in Libris decem de MATRIMONIO concessisse, ac diuturnâ commentatione enodasse proficitur, ego restrinxi. Utiliores dico, quia non ea tantum, quæ ad essentiam MATRIMONII, sive ut Contractus, sive ut Sacramenti, speculative attinent, explicantur: sed etiam præcticè Impedimenta omnia recensentur: circa qua versatissimi esse debent Parochi, & Confessarii singuli, quorum plures, non raro, evadunt inficii, prout sæpè reperiebam, dum ad me accedentes pro licentia audiendi Confessiones (Episcopium hoc, vigilantissimis, gloriosa memoria, Heris meû GEORGIO CORNELIO seniore, atque GREGORIO CARDINALI BARBADICO, ejus Successore regentibus) atrente, ac nervosè examinabam. Utiliores iterum DECISIONES has assevero; siquidem non solius conscientia internum Forum ipsa juvant; sed etiam externum, & contentiosum; cujus est Sponsalium frequentes altercationes dirimere, ac Divortiorum molestas, & difficiles causas judicare, circa quas non Theologorum tantum, sed Jurisperitorum magis excellentium, atque ipsius Romana Rota sententias, & doctrinas Advocati, & Judices obvias habebunt. Gratiores postea Studiosis omnibus illas promitto, quos eruditiones, Historia, ac antiquorum exempla delectant: his enim plurimis referta procedunt; & ne radio sint legentibus se se offerunt ornatas. Librum itaque hunc consuetâ excipite humanitate; ac meum in Vos antiquum, & constans obsequium ratum, & gratum habentes, pro iis, quæ mihi remanent typis danda, robur adjicite: & Valere.

NOI REFORMATORI
Dello Studio di Padova.

HAvendo veduto per la Fede di revisione, & approbatione del P. F. Vincenzo Maria Mazzoleni Inquisitore nel Libro intitolato: *De Matrimonii Sacramento Decisiones*, Autore Jo: Clericato, non v'esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, & parimente per Attestato del Segretario Nostro, niente contro Principi, & buoni costumi, concedemo Licenza ad Andrea Poletti Stampatore, che possi esser stampato, osservando gl'ordini in materia di Stampe, & præsentando le solite copie alle Publiche Librarie di Venezia, & di Padova.

Dat. 24. Zugno 1706.

{ Gio: Lando Kav. Proc. Reform.

{ Sebastiano Foscarini Kav. Proc. Reform.

Agostino Gadaldini Segret.

I N D E X
ARGUMENTORUM
DECISIONUM.

DECISIO I. *Argumentum.*

Ad intelligentiam hujus Tractatus, docetur, Matrimonium considerari vel tanquam simplicem contractum, vel simul etiam tanquam Sacramentum. Item vel in fieri, vel in facto esse. Tanquam contractus est de jure Naturali, Gentium, & Civili; cui à Christo addita est dignitas Sacramenti. Hæreticorum objectiones, ac solutiones. Quando, & quo loco Matrimonium factum sit Sacramentum; Opiniones quinque. Ejusdem quadruplex Nomenclatura variis eruditionibus explicata.

DECISIO II. *Argumentum.*

Definitur Matrimonium tanquam contractus tum in fieri, tum in facto esse. Inaugitur obligatio genitorum alendi proprios filios: & ad quid teneantur, qui mittunt illos ad Hospitale Domus Dei? Inquiritur, in quo consistat essentia con-

tractus Matrimonialis? Ostenditur septem rationibus, copulam actuale non esse de ejus essentia; idque confirmatur Exemplis Conjugum, qui in Matrimonio Virginitatem, & Castitatem perpetuam servarunt.

DECISIO III. *Argumentum.*

Disputatur famosa Quæstio, An inter DEIPARAM, & S. JOSEPH intercesserit verum Matrimonium, an sola Sponsalia? Præmissa tria, de educatione B. M. V. in Templo; de ejus Voto perpetuæ Virginitatis, quod omnium prima emisit; & de modo, ac tempore, quo fuit S. Joseph desponsata. Quod hæc fuerint tantum Sponsalia, rationes sex, ac SS. Patrum dicta. E contra, quod fuerit verum Matrimonium, rationes septem, ac SS. Patrum testimonia. Solutio rationum in contrarium adductarum, & declaratio SS. Patrum. An Votum per-

Index Argumentorum Decisionum.

perpetuæ Virginitatis stare possit cum Matrimonio? Tandem plura de ætate, excellentia, ac Patrocinio S. JOSEPHI.

DECISIO IV. *Argumentum.*

Definitur Matrimonium tanquam Sacramentum, & de eo quinque curiosa, sed utilia dubia resolvuntur. Videlicet: 1. An ante Legem Evangelicam Matrimonium fuerit Sacramentum in omni populo? 2. An illud Infidelium, dum baptizantur, fiat Sacramentum? 3. An illud fidelis cum infideli? 4. An illud duorum fidelium, si ipsi intendant facere solum contractum, non autem Sacramentum? Et 5. Quid de Matrimonio contracto per Procuratorem, vel per Epistolam? Referuntur Matrimonia Clodovei Regis Franciæ de Anno 494. & Leopoldi Imperatoris de Anno 1665.

DECISIO V. *Argumentum.*

Inquiritur, Quenam sit Materia, & Forma Sacramenti Matrimonii? Referuntur octo opiniones diversæ; quarum tres ultimæ tanquam magis probabiles commendantur. Videlicet, quod Materia vel sit contrahentium corpora; Forma eorum traditio per verba, aut nutus æquivalentes. Vel quod consensus Conjugum sit Materia: Ejusdem verò consensus expr. sio verbalis sit Forma. Vel quod Materia, & Forma sint Verba contrahentium sub diversotamen respectu: nempe Materia dum traditionem corporum: Forma, dum eorumdem corporum receptionem exprimunt. Tandem ostenditur, An Muti, & Surdi à nativitate possint contrahere Matrimonium; seu in Religione profiteri?

DECISIO VI. *Argumentum.*

Agitur de Ministro Sacramenti Matrimonii; & examinatur, An sit Sacerdos, vel ipsi Conjuges? Rationes sex pro Sacerdote, quæ tamen evacuuntur. Aliæ septem pro Conjugibus, quæ illos veros esse Ministros hujus Sacramenti comprobant. Sacerdotis autem verba ad solam benedictionem deservire. Conjuges usque ab initio Ecclesiæ coram proprio Sacerdote sol. tos fuisse contrahere, ab eo benedici, & in Missa communicari ostenditur. Tandem varii, ac curiosi Ritus Romanorum, Gentilium, ac Hebræorum in eorum Matrimoniis inendis referuntur.

DECISIO VII. *Argumentum.*

Explicatur indissolubilitas Matrimonii; & pro ejus intelligentia repetitur illa divisio, quod Matrimonium aliud dicitur tantummodo Ratum; aliud verò Ratum, & Consummatum simul. Proponuntur, & solvuntur quatuor curiosa dubia, sed scitu necessaria, circa consummationem Matrimonii. Ostenditur Matrimonium consummatum esse indissolubile, & hanc indissolubilitatem provenire tum à Jure Divino, tum à Jure Naturali pluribus rationibus comprobatur. Objecta quatuor contra has rationes. Resolvitur objectum primum; aliorum trium ad sequentes Decisiones resolutione dilata.

DECISIO VIII. *Argumentum.*

Contra indissolubilitatem Matrimonii, quam esse diximus etiam de Jure naturali, adducuntur exempla antiquorum, à quibus eorum Conjugia fuerunt soluta, & Uxores repudiatæ; nempe Agar ab Abrahamo, Philisthea à Samione, Michol à Davide, Valthi à Rege Assuero, & plurimæ aliæ à Romanis, simulque à Sinenfibus, ac à Turcis. Respondetur ad prædicta Exempla, & ostenditur, ea nihil concludere pro Ma-

Doct. Clericali Tom. II. Lib. VI.

trimonii solubilitate, etiam de Jure naturæ. Tandem quaeritur, & resolvitur, An Matrimonia Infidelium, cum facultate repudii inita, sint valida? Et An sic contrahentes peccent?

DECISIO IX. *Argumentum.*

Sex sunt, de quibus differit hæc Decisio circa Libellum Repudii, quo Judæi dimittebant Uxores suas, ex *Deuteron. 24. 1.* Videlicet, Quanam esset Formula eisdem Libelli? & quibus ceremoniis daretur? An per ipsum solveretur Vinculum Matrimonii? An fieret absque culpa? Quibus de causis Uxores dimitterentur à Maritis? An ipsæ possent Maritos dimittere? Et an in præsentem licitum sit Repudium Uxorum inter Judæos, & alios infideles? Hæc omnia Juribus, Rationibus, Patrum Auctoritatibus, atque Historiis enucleantur.

DECISIO X. *Argumentum.*

Contra suprafirmatam indissolubilitatem Matrimonii objiciuntur exempla septem Regum, ac Principum Christianorum, qui dimissis primis Uxoribus, iidem viventibus, alias sibi conjunxerunt. Item Canones quinque Pontificum, & Lex Justinii Imperatoris, in quibus censetur permessa solutio primi Matrimonii quo ad Vinculum. Pariter jae Verba Christi, *Matth. 19. 9.* quæ videntur concedere ejusdem Vinculi solutionem. Refutantur supradicta exempla tanquam impia. Declarantur prædicti difficillimi Canones; & ostenditur in Verbis Christi, *Matth. 19. 9.* concedi dimissionem Uxorum, causa fornicationis, quoad thorum, & cohabitationem tantum, non autem quoad Vinculum Matrimonii, quod in Lege Evangelica est omnino indissolubile; duobus tantum Casibus exceptis, de quibus in Decis. seqq.

DECISIO XI. *Argumentum.*

Esti Matrimonia Infidelium sint insolubilia; ea tamen, etiam consummata, si unus conjux convertatur ad Fidem, dissolvi posse ex Christi dispensatione, in favorem Fidei concessa, ostendit hæc Decisio. Circa quam solutionem quatuor gravissima Dubia examinantur, & resolvuntur. 1. Quo tempore prædicta solutio fiat? 2. An Conjux infidelis sit prius monendus, ut se convertat? 3. Quid agendum si infidelis non reperiatur? vel ob nimiam distantiam moneri non possit? 4. An Conjux fidelis teneatur cohabitare cum infideli nolente se convertere, sed offerente secum vivere absque injuria Creatoris, & sine pertractione ad peccatum?

DECISIO XII. *Argumentum.*

Enucleantur alia novem Dubia circa infidelium conversorum Matrimonia; & præcipue, An dissolvantur per novas Nuptias infidelis? vel per Professionem Religiosam fidelis? aut per ejus Novitiatum, aut per Ordinationem in Saceris, seu per Pontificiam Dispensationem? Quid agendum, si conversus ad fidem plures habeat Uxores? Ejus Filii cujus erunt? Uxor obstinata infidelis, an possit repetere Dotem à converso Marito fideli? Et an filii eorum Legitimam? una cum aliis curiosis Quæsitis.

DECISIO XIII. *Argumentum.*

Tradita nominis Professionis varia significatio, ac Professionis Religiosæ divisio, & definitione, ostenditur, hanc ei inesse virtutem, ut vinculum Matrimonii Rati, nondum consummati, solvere valeat. Referuntur decem Canones Pontificum, & Conciliorum sic affirmantes.

Index Argumentorum Decisionum.

Inquiritur, Quo Jure data sit talis potestas Religiosæ Professioni? Recensentur tres opiniones diversæ; quibus additur quarta, demonstrans hanc potestatem esse ei datam à tribus Juribus, Divino, Naturali, ac Pontificio, non separatim, sed simul junctis. Additur ratio hujus potestatis; & ex ea deducuntur quinque illationes scitu necessariæ, pro prædicta solutione Matrimonii Rati per Professionem Religiosam obtinenda.

DECISIO XIV. *Argumentum.*

Referuntur Exempla XIV. Virorum, ac desponsatarum Virginum, à quibus per Regularem Professionem soluta fuerunt eorum Matrimonia Rata. Inter hæc illud S. Joannis Apostoli, & Evangelistæ, quem fuisse Sponsum in Nuptiis Canæ Galilææ plenè comprobatur. Ulterius illud S. Theclæ, S. Cæcilie, S. Euphrasie, S. Alexii Confessoris, Theonæ Abbatis, ac aliorum, Circa prædicta Exempla plures recensentur eruditiones, atque doctrinæ, præcipuè circa triplicem significationem nominis Religionis. Ostenditur, SS. Apostolos fuisse verè Religiosos professos. Sanctimonialia olim solitas fuisse degerere tam in coenobiis, quam in domo paterna. Extitisse aliquos Religiosos gyrovagos; & alia jucunda, utilia, ac scitu digna.

DECISIO XV. *Argumentum.*

Disputatur gravissima illa Quæstio, Utrum Papa habeat potestatem dispensandi, & dissolvendi Matrimonium ratum, nondum consummatum? Pro negativa (quæ rejicitur) adducuntur rationes decem, ac Doctores plures eam tenentes. Pro affirmativa aliæ magis ponderosæ rationes allegantur; ac exempla plurima recensentur dispensationum à Summis Pontificibus per sexcentos continuos annos pro dissolvendis Matrimoniis ratis concessarum. Causam tamen justam esse necessariam ostenditur; & quæ sint justæ causæ, demonstratur. Multæ eruditiones perpulchræ inseruntur; & alia dubia, hanc Quæstionem concernentia, elucidantur.

DECISIO XVI. *Argumentum.*

Præmissa duplici significatione, atque Etymologia hujus vocis *Sponsalia*, nec non nominum *Sponsi*, & *Sponsæ*, traditur definitio Sponsalium, eorum totam essentiam demonstrans. Declarantur singula verba definitionis, & plurimæ Quæstiones circa validitatem Sponsalium excitantur, ac resolvuntur. Recensentur gratiosæ eruditiones, præcipuè de Sponsalitiis muneribus Isaaci, ac Davidis; nec non de Annulis pronubis S. Annæ Matris Genitricis Dei; ipsiusque DEIPARÆ, ac aliarum Sacrarum Virginum. Item de usu osculandi Sponsam in Sponsalibus. Tandem notantur tres effectus à Sponsalibus validis provenientes.

DECISIO XVII. *Argumentum.*

Solubilia esse Sponsalia, etsi jurata, superveniente aliqua justa causa, præsens Decisio ostendit. Recensentur omnes, & singulæ causæ, à DD. approbatæ, pro Sponsalium dissolutione. In earundem causarum explanatione plura curiosa dubia, & Quæstiones scitu necessariæ circa Sponsalia dissolvenda, excitantur, & resolvuntur; atque hujusmodi materia Historiis, Exemplis, Medicorum Aphorismis, ac Rotalibus Decisionibus illustratur.

DECISIO XVIII. *Argumentum.*

Præmissa Impedimentorum Matrimonialium

Definitione, Etymologia, ac Divisione in impedientibus tantum; & in dirimentibus; & quod impedientia statui possunt etiam à singulis Episcopis, & à Principibus Laicis; circa dirimentia ostenditur, eorum inductionem provenire tantum vel à Summo Pontifice, vel à Concilio Generalibus, vel à Legitima consuetudine; non etiam ab Episcopis, neque à Laica Potestate. Refertur Historia nullitatis Matrimonii Ducis Aureliæ, vulgò d'Orleans, Fratris Ludovici XIII. Regis Galliarum de Anno 1634. tanquam contracti sine consensu ipsius Regis; & circa eandem, ac circa Matrimonia filiorum familias plurimotatu digna ponuntur ex Caramuelis, ac Tonduti relationibus. Tandem, An consuetudo possit abrogare impedimenta? Et an his deinceps peccet contrahendo.

DECISIO XIX. *Argumentum.*

Explicatur primum Impedimentum dirimens, quod vocatur ERROR, data ejus divisione, quod sit vel circa substantiam Personæ, vel circa Qualitatem. Error circa Personam dirimit Matrimonium, ut de Lia ducta pro Rachele à Patriarcha Jacob. Sub nomine ERRORIS ostenditur venire Stultitiam, & inter stultos connumerari nimirum Amantes, ac Ebrios, quorum Matrimonia quando nulla sint, demonstratur. Idemque docetur de Impuberibus. De ERRORIS qualitate personæ, & quando irritet conjugium? per varias Regulas, & Exempla à DD. sumpta, plenè, ac docte differitur.

DECISIO XX. *Argumentum.*

Agitur de Impedimento dirimente quod vocatur *Conditio*; & ostenditur, illud esse duplex: Unum Conditionis servilis: Alterum ob conventiones, seu pacta, sub quibus potest Matrimonium iniri. Declaratur primum, præmissa origine servitutis, ac servorum, nec non eorum sine apud nos Christianos. Explicatur Secundum per quatuor genera conditionum; & clare, ac facile docetur, quando prædictæ omnes conditiones irritent Matrimonium; vel ipsæ irritentur.

DECISIO XXI. *Argumentum.*

Præmissis variis significationibus Voti, ejusdem definitione, ac multiplici divisione, ostenditur, Votum solemne Castitatis, vel in Religione, vel in Sacrorum Ordinum susceptione emissum, esse Impedimentum dirimens Matrimonium. Referuntur duodecim Vota Hebræorum, qui tamen nunquam vovebant Castitatem, ita ut DEIPARA fuerit prima, quæ eam voverit. Inquiritur, Quo Jure Votum solemne Castitatis dirimat Matrimonium? & Quo tempore sit institutum hoc Impedimentum? Tandem firmatur, posse Summum Pontificem in Votis solemnibus Castitatis ex justa causa dispensare.

DECISIO XXII. *Argumentum.*

Declarat præsens Decisio impedimentum dirimens *Cognitionis Naturalis*, tradita ejus definitione, ac explicatione *Striptis*, *Lineæ*, & *Graduum*, cum tribus regulis pro eorum computatione. Docet usque ad quem gradum Cognatio Naturalis dirimat Matrimonium de Jure Canonico? An de Jure naturæ prohibitum sit Matrimonium in primo gradu, tam in linea recta, quam in linea laterali? In quibus gradibus utriusque Lineæ possit Papa dispensare? Ponuntur Exempla & Historiæ circa dictas Quæstiones. Pœnæ, & punitiones Copulæ incestuosæ. DE.

Index Argumentorum Decisionum.

DECISIO XXIII. *Argumentum.*

Declaratur, quid sit Cognatio Spiritualis dirimens Matrimonium, & a quo Jure procedat? Ostenditur, A quibus contrahatur personis? Et in his quæ requisita sint necessaria ad eam contrahendam? Explicantur plurimi casus, in quibus, vel ex DD. placito, vel ex declarationibus Sacre Congregationis contrahitur, vel non, à Patris ipsa Cognatio? Referuntur poenæ, & punitiones ex Sacris Canonibus, & ex Historiis contra Cognatos Spirituales, qui inter se contraxerant Matrimonium.

DECISIO XXIV. *Argumentum.*

Ad intelligentiam Cognationis Legalis, quæ est Impedimentum dirimens Matrimonium, proveniens ex Adoptione, traditur plena, ac perfecta explicatio ipsius Adoptionis. Hæc dividitur in Divinam, & Humanam. Humana subdividitur in perfectam, & in imperfectam; id est in Arrogationem, ac simplicem Adoptionem, atque definitio, differentia, & effectus ponuntur utriusque. Historiis, ac Exemplis probatur, Adoptionem esse inventam de Jure Gentium, instauratam de Jure Civili, & approbatam de Jure Canonico pro Impedimento Matrimonium dirimente. Declarantur tres Lineæ, seu species ejusdem Cognationis Legalis, ac quomodo, & quando eadem dirimat Matrimonium? Tandem An Papa dispense in illa?

DECISIO XXV. *Argumentum.*

Impedimentum Criminis dirimens Matrimonium exponit hæc Decisio. Illud ab Ecclesia esse introductum demonstrat: idcirco Coniugium David cum Bersabea hac nullitate non laboravit; imò nec hoc Crimine dirimente fuit affectum. Ponuntur quatuor Casus, in quibus patretur hoc Crimen; & recensentur conditiones necessariae, ut per illud irritetur Matrimonium. Historiæ Uxorum adulterantium, ac Viros suos occidentium; punitionesque Divinæ Justitiæ in easdem, & alios adulteros.

DECISIO XXVI. *Argumentum.*

Tractat hæc Decisio de Impedimento *Disparitatis Cultus*, Matrimonium dirimente. Demonstrat Juribus, Rationibus, Historiis ac Exemplis, illud provenire non à Jure Naturali, non à Jure Divino, non à Jure Ecclesiastico scripto, sed à Consuetudine per Ecclesiam approbata. Docet, Matrimonia inter Catholicos, & A Catholicos esse quidem illicita, sed tamen valida. Leonardi Lessii eximii Theologi Soc. Jesu monita Spiritualia septem; & ejus mortis tempus.

DECISIO XXVII. *Argumentum.*

Continet hæc Decisio, quidquid dici potest, aut sciri debet de Impedimento, Matrimonium dirimente, *Vis*, & *Metus*. Harum vocum Etymologia, definitio, ac divisio præmissis, explicatur, Quo Jure Metus gravis dirimat Matrimonium? & Quot conditiones requirantur, ut Metus dicatur gravis, cadens in constantem Virum? Resolvitur, An Metus reverentialis? An blanditiæ, & preces importunæ? An Metus incussus à causa naturali? vel ab homine ex justa causa illatus reddat Matrimonium nullum? Item Utrum hoc revalidari possit Juramento? Vel copula carnali subsequente? In quibus omnibus per exempla, ac DD. punctuales doctrinas tota Metus materia clare, ac juridice declaratur.

DECISIO XXVIII. *Argumentum.*

Ostendit hæc Decisio, irrita esse Matrimonia contracta ab Ordinatis in Sacris; & quibus poenis iidem sic contrahentes afficiantur? E converso docet, Uxoratum posse ordinari in Sacris, quinque tamen concurrentibus conditionibus. Agitur de causis, ob quas Papa possit dispensare, ut Ordinatus in Sacris Uxorem ducat. Exempla hujusmodi Dispensationum, & præcipue de Anno 1696. sub Alexandro VIII.

DECISIO XXIX. *Argumentum.*

Ad explicationem Impedimenti *Ligaminis*, Matrimonium dirimentis, recensentur omnia, quæ à Theologis, Canonistis, & Historicis traduntur de Polygamia, & Polyviria. Harum Vocum derivatione, divisione, ac definitione præmissis, refertur apud quas Nationes utraque fuerit in usu? Disputatur, An Polygamia, & Polyviria prohibita sint omni Jure, Divino, Naturali, Canonico, & Civili? Inquiritur, Utrum peccaverint Patriarchæ antiqui; ac alii Hebræi Polygami? Quomodo potuerit Deus cum illis circa Polygamiam dispensare? Martini Lutheri, ac ejus discipulorum impium Votum, & Consilium datum in scriptis Landgravio Hassiæ, ut vivente prima Uxore, secundam duceret. Quibus poenis Polygami sint plectendi? Bigamia, ac Biviria an sit licita? Mors primi conjugis quomodo sit probanda pro secundo Matrimonio contrahendo? Historiæ, Exempla, ac Jurium declarationes ad ornatum materiæ.

DECISIO XXX. *Argumentum.*

Publicæ Honestatis justitia, quæ dirimit Matrimonium, in hac Decisione declaratur. Ostenditur, eam esse inductam ab Ecclesia; & oriri vel ex Sponsalibus validis, vel ex Matrimonio Rato. Ex illis per Concilium Tridentinum dirimere Matrimonium in primo gradu tantum: ex isto, usque ad quartum. Referuntur octo casus, in quibus Sponsalia sunt invalida, & ex eis non oritur Publica Honestas. Exempla aliquorum, qui ante pubertatem genuerunt filios. Quæ sint exponenda Papæ pro impetranda dispensatione super hoc impedimento Publicæ Honestatis.

DECISIO XXXI. *Argumentum.*

Explicatur exactissime, Quid, & Quotplex sit *Affinitas*? Et inter quas personas ejus impedimentum dirimens contrahatur? Ostenditur, tria *Affinitatis* genera olim fuisse; nunc Unum tantum, duas tamen lineas Rectam, & Transversalem complectens. Docetur, Affinitatem ex copula licita impedire, & dirimere Matrimonium inter Affines, in utraque linea, usque ad quartum gradum inclusive: Ex copula autem illicita usque ad secundum. Disputatur, Quo Jure *Affinitatis* Impedimentum sit introductum? Et an de Jure Naturali sit prohibitum Matrimonium in primo gradu utriusque lineæ inter eosdem Affines? Tres sententiæ referuntur innixæ rationibus, Canonibus, Historiis, & Exemplis. Eligitur sententia negativa in utraque linea; eaque, ultra fortes rationes, fulcitur variis Dispensationibus Apostolicis, in primo gradu lineæ transversæ concessis. Tandem deciditur, An Episcopus, & Confessarii Regulares possint dispensare cum Affinibus incestuosos ad petendum debitum?

Index Argumentorum Decisionum.

DECISIO XXXII. *Argumentum.*

Impedimentum *Impotentia* dirimens Matrimonium in præfenti Decisione explicatur. Quid, & quotuplex sit hæc *Impotentia*? ostenditur. Quando, & quomodo per eam dirimantur conjugia? Docetur, decem esse personas ad Matrimonium validè contrahendum impotentes, nempe: 1. Nimis frigidas. 2. Nimis calidas. 3. Defectum in veretro patientes. 4. Excessum in eodem portantes. 5. Arctas mulieres. 6. Maleficiatos. 7. Impuberes. 8. Senes. 9. Eunuchos. 10. Hermaphroditos. Prædictorum omnium Matrimonia quando invalida sint censenda, & quomodo sint irrita declaranda? Theologorum, Canonistarum, ac Medicorum eximii doctrinis demonstratur, atque Rotilibus Decisionibus, & lepidis Historiis, ac Exemplis definitur.

DECISIO XXXIII. *Argumentum.*

De Impedire ito dirimente, *Si Rapta sit Mulier* disserit hæc Decisio. Raptus vel est Ecstasis mentis in Deum; vel est Crimen, per vim auferens aut bona, aut mulieres alienas. Tria jura Canonica puniunt mulierum Raptores. Ex Tridentino Concilio Matrimonium esse non potest inter Raptores, & Raptam, nisi hæc in loco tuto posita libere consentiat. Resolvuntur novem difficultates, scitu omnino necessariae circa decretum ejusdem Concilii. Tandem per Historias, mala ex Raptu mulierum provenientia demonstrantur.

DECISIO XXXIV. *Argumentum.*

Ad tollenda clandestina Matrimonia, duo adhibita sunt remedia à Concilio Tridentino *sess. 24. cap. 1. de Matrim.* Unum, quod præmittantur Denunciationes à Parocho: Alterum, quod ad ejus præsentiam, duorumque, aut trium testium, Matrimonium celebretur. De necessitate earundem Denunciationum agitur in Decisione præfenti, & docetur, quibus loco, & tempore sint faciendæ? ac quando obligent sub mortali scientes Impedimentum, ad illud revelandum? Ostenditur, à quibus Denunciationes possint remitti? Et quibus de causis? Tandem conditiones traduntur, sub quibus Papa dispensat super Impedimento, quando omissæ fuerint Denunciationes.

DECISIO XXXV. *Argumentum.*

De necessaria præsentia proprii Parochi, ac duorum saltem Testium agitur in hac Decisione pro Matrimonii validitate. Explicatur Quis sit proprius Parochus? Et qui alii veniant ejus appellatione? Utrum Abbates, & Archipresbyteri habentes Parochiales unitas, ac de Mensa, possint in eis tanquam Parochi assistere Matrimoniis? Delegatio alterius Sacerdotis, Cui, à Quo, & Quomodo sit faciendæ? Requisita tria, ut contrahentes Matrimonium dicantur esse de illa Parochia? Quibus in locis, & à quibus Personis servandum sit Decretum Tridentini Concilii de præsentia Parochi, & testium. Circa omnia prædicta referuntur Casus recentes, ac curiosi resoluti tum S. Congregationis Concilii Declarationibus, tum Decisionibus S. Rotæ Romanæ.

DECISIO XXXVI. *Argumentum.*

Præter quatuordecim Impedimenta, Matrimonium dirimentia, omnibus nota, ostenditur, duo alia reperiri: Unum in Ecclesia Latina, quod est Interdictum Judicis cum Decreto irritante ob aliquam urgentem causam; qualis est defloratio Sponsæ: Aliud in Ecclesia Græca, si conjugium quarta vice ineatur. Canones, Rationes, ac Doctores allegantur circa facultatem Judicis prohibendi Matrimonium sub pœna nullitatis ante expeditionem litis. Jura contraria resolvuntur, & Doctores circa hoc discrepantes concordantur.

DECISIO XXXVII. *Argumentum.*

Explicantur duodecim Impedimenta, quæ impediunt, sed non dirimunt Matrimonium. Eorum prima quinque in Religionis Christianæ obsequium; alia septem in pœnam gravissimum criminum introducta fuisse ostenditur. Plura dubia circa eorum intelligentiam obligationem, ac dispensationem à Doctoribus excitata, & scitu omnino necessaria, resolvuntur.

DECISIO XXXVIII. *Argumentum.*

De Ufu Matrimonii quinque Questiones proponuntur, & examinantur, ad cognoscendum, An sit Actus bonus? cadatque sub præcepto? Quatuor circumstantiæ recensentur à Conjugibus in copula maritali servandæ; idest Finis, Temporis, Loci, ac Modi, circa quas, aliosque actus inhonestos, Uxoratis permittos, strictim, ob ruborem, docetur quidquid latet à Moralibus de iisdem tractatur. S. Francisci Salesii, atque S. Ephrem effata pia, sed energetica.

DECISIO XXXIX. *Argumentum.*

Divortii Etymologia, Definitio, ac Divisione præmissa, agitur de causis quibus Divortium inter conjuges fieri potest quoad Thorum, & Habitationem. Omnes causæ reducuntur ad quatuor genera, nempe ad Devotionem, ad Contagionem, ad sævam Tractationem; & ad spirituales, ac corporales Fornicationem. Explicantur in specie causæ omnes, quæ sub his generibus continentur: & ostenditur, Quæ Auctoritate fieri debeat Divortium? Et quibus pœnis Conjuges eidem causam dantes afficiantur?

DECISIO XL. *Argumentum.*

Disseritur de Dispensationibus Matrimonialibus super Impedimentis dirimentibus, tam pro Foro externo, quam pro Foro interno. Circa primas, referuntur duodecim Notabilia, à Vicariis, ac Ministris Episcopalibus omnino scienda, ac observanda pro recta Matrimonialium dispensationum expeditione. Circa secundas, declarantur totidem Clausulæ existentes in Litteris Sacræ Pœnitentiariæ, ut ex earum notitia, ac perfectâ intelligentia Confessarii, tam Saculares, quam Regulares, ritè, ac rectè valeant dispensare in Impedimentis occultis, atque Litteris S. Pœnitentiariæ punctualem executionem dare.